

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

14.10.2021.

Nr.111

(prot. Nr.41, 3.p)

Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2021.gada 29.jūnijā saņēma akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS “Augstsprieguma tīkls”), 2021.gada 29.jūnija iesniegumu Nr.2.5/2021/2210 par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2022.gada līdz 2031.gadam (turpmāk – Plāns). Ar 2021.gada 27.jūlija vēstuli Nr.1-2.42/2100 Regulators pieprasīja AS “Augstsprieguma tīkls” papildu informāciju un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu pagarināja administratīvā akta izdošanas termiņu uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no AS “Augstsprieguma tīkls” 2021.gada 29.jūnija iesnieguma Nr.2.5/2021/2210 saņemšanas dienas, tātad līdz 2021.gada 29.oktobrim. Regulatora pieprasīto informāciju un Plāna izvērtēšanai nepieciešamo papildu informāciju Regulators saņēma ar AS “Augstsprieguma tīkls” 2021.gada 9.augusta iesniegumu Nr.2.5/2021/2668.

Regulators konstatē

1. Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹panta pirmā daļa noteic, ka Regulators katru gadu apstiprina pārvades sistēmas operatora izstrādāto pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu (turpmāk – plāns) un uzrauga tā izpildi. Savukārt saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹panta otro daļu Regulators nosaka plānā iekļaujamo informāciju un plāna iesniegšanas kārtību.
2. Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmuma Nr.1/28 “Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu” (turpmāk – Noteikumi) 5. un 6.punkts nosaka plānā iekļaujamo informāciju un plāna izvērtēšanai nepieciešamo informāciju. Savukārt no Noteikumu 3.punkta izriet, ka plānam jāatbilst secinājumiem un informācijai, kas ir ietverta novērtējuma ziņojumā, kuru pārvades sistēmas operators sagatavo atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 15.panta pirmajai daļai. Pārvades sistēmas operatora ikgadējais novērtējuma ziņojums (turpmāk – Ziņojums) publicēts AS “Augstsprieguma tīkls” tīmekļvietnē¹.

¹ Publicēts AS “Augstsprieguma tīkls” tīmekļvietnē:
<https://ast.lv/sites/default/files/editor/PSO-Zinojums-2020.pdf>

3. Saskaņā ar Noteikumu 2.punktu plāns ir pārvades sistēmas operatora izstrādāts plānošanas dokuments, kurā nosaka pārvades sistēmas attīstību un nepieciešamos finanšu ieguldījumus pārvades sistēmas operatora objektos (turpmāk – pārvades infrastruktūra) turpmākajos 10 gados. Savukārt no Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹panta pirmās daļas un Noteikumu 7.punkta izriet, ka plāns tiek pārskatīts katru gadu. Saskaņā ar Noteikumu 14.punktu, uzraugot plāna izpildi, Regulators ņem vērā pārvades sistēmas operatora iesniegto atskaiti par finanšu ieguldījumiem pārvades infrastruktūrā iepriekšējā kalendārajā gadā.
4. Atbilstoši Noteikumu 14.–16.punktam Regulators 2021.gada 19.martā saņēma AS “Augstsprieguma tīkls” 2021.gada 19.marta iesniegumu Nr.2.5/2021/821 par finanšu ieguldījumiem pārvades infrastruktūrā iepriekšējā kalendārajā gadā (turpmāk – Atskaite). Regulators konstatē, ka AS “Augstsprieguma tīkls” Atskaite atbilst Noteikumiem un skaidrojumi par iemesliem, kāpēc 2020.gada faktiskie finanšu ieguldījumi par vairāk nekā 0,2 milj. *euro* atšķiras no iepriekš plānotajiem finanšu ieguldījumiem, ir pamatoti un pietiekami.
5. Atbilstoši Noteikumu 11.punktam Regulators, izskatot plānu, izvērtē:
 - 5.1. tā atbilstību Kopienas tīklu attīstības 10 gadu plānam (turpmāk – Kopienas plāns);
 - 5.2. tā atbilstību Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu izpildei, tai skaitā elektroenerģijas sistēmas drošuma nodrošināšanai saskaņā ar Regulatora 2013.gada 26.jūnija lēmuma Nr.1/4 “Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē” (turpmāk – Tīkla kodekss) noteiktajām prasībām;
 - 5.3. nepieciešamību novērst starpvalstu savienojumu pārslodzes, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus darījumu apjomus reģionā, elektroenerģijas biržas darbību un nepieciešamību nodrošināt atbilstošās pārvades jaudas;
 - 5.4. esošo un iespējamo pārvades sistēmas lietotāju ieteikumus;
 - 5.5. tā atbilstību Noteikumu 6.punktā noteiktajai informācijai.
6. Saskaņā ar Noteikumu 12.punktu Regulators izvērtē un apstiprina plānu vai pieņem lēmumu par tā noraidīšanu Administratīvā procesa likumā noteiktajā termiņā un kārtībā.
7. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2019.gada 5.jūnija Regulas (ES) Nr.2019/943 par elektroenerģijas iekšējo tirgu (turpmāk – Regula Nr.2019/943) 19.panta 2.punktu visus ieņēmumus, kas rodas starpzonu jaudu piešķiršanas rezultātā, izmanto šādiem prioritāriem mērķiem: a) piešķirtās jaudas faktiskās pieejamības nodrošināšanai, arī garantēšanas kompensācijai; vai b) starpzonu jaudas saglabāšanai vai palielināšanai, attiecīgā gadījumā ar koordinētiem korektīviem pasākumiem optimizējot esošo starpsavienotāju izmantošanu vai sedzot izmaksas, kas radušās, veicot investīcijas tīklā, un attiecas uz starpsavienotāju pārslodzes samazināšanu. Savukārt no Regulas Nr.2019/943 19.panta 3.punkta izriet, ja pienācīgi ir izpildīti Regulas Nr.2019/943 19.panta 2.punktā noteiktie prioritārie mērķi, ieņēmumus var izmantot kā ienākumus, kas regulatīvajām iestādēm jāņem vērā, apstiprinot tīkla tarifu aprēķināšanas metodiku vai nosakot tīkla tarifus, vai abas minētās darbības. Pārējos ieņēmumus nogulda atsevišķā iekšējā kontā līdz laikam, kad tos varēs izlietot 2.punktā minētajos nolūkos.
8. No Elektroenerģijas tirgus likuma 13.¹panta septītās daļas izriet, ka Regulators pārrauga pārvades sistēmas operatora iekasētās pārslodzes maksas un maksājumu izmantošanu.
9. Plāns ir apstiprināts ar AS “Augstsprieguma tīkls” valdes 2021.gada 19.maija lēmumu Nr.97/23/2021 “Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāna apstiprināšanu”.
10. Ņemot vērā, ka ar 2021.gada 1.janvāri reorganizācijas rezultātā AS “Latvijas elektriskie tīkli” tika pievienota AS “Augstsprieguma tīkls”, AS “Augstsprieguma tīkls” pārņēma AS “Latvijas elektriskie tīkli” tiesības un saistības.

11. Atbilstoši Noteikumu 8.punktam Regulators trīs darba dienu laikā no Plāna saņemšanas dienas publicēja Plānu savā tīmekļvietnē kopā ar paziņojumu par uzklausišanas sanāksmes rīkošanu².
12. 2021.gada 16.jūlijā notika uzklausišanas sanāksme par Plānu, kurā piedalījās elektroenerģijas pārvades sistēmas lietotāji, kas uzklausišanas sanāksmes laikā izteica viedokli par Plānu. Papildus Regulators elektroniski saņēma akciju sabiedrības “Latvenego” priekšlikumus turpmāko gadu plānu izstrādei, vienlaicīgi norādot, ka būtu jāatbalsta enerģijas uzkrāšanas bateriju sistēmas (BESS – angl. *Battery Energy Storage System*) piederība tiem uzņēmumiem, kas nav saistīti ar elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru.
13. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr.1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr.713/2009, Regulu (EK) Nr.714/2009 un Regulu (EK) Nr.715/2009 (turpmāk – Regula Nr.347/2013) 3.panta 4.punkta pirmo daļu Eiropas Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar Regulas Nr.347/2013 16.pantu, lai izveidotu Savienības kopīgu interešu projektu (turpmāk – KIP) sarakstu. Savukārt Regulas Nr.347/2013 3.panta 4.punkta otrā daļa noteic, ka Savienības KIP sarakstu izveido ik pēc diviem gadiem. Ievērojot minēto, ar Eiropas Komisijas 2019.gada 31.oktobra deleģēto Regulu (ES) Nr.2020/389, ar ko attiecībā uz Savienības kopīgu interešu projektu sarakstu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.347/2013 (turpmāk – Regula Nr.2020/389)³ ir aizstāts Regulas Nr.347/2013 VII pielikums “Savienības kopīgu interešu projektu saraksts (“Savienības saraksts”)” un apstiprināts jauns Savienības KIP saraksts. Ar Regulu Nr.2020/389 apstiprinātajā Savienības KIP sarakstā ir iekļauts prioritārā elektroenerģijas koridora “Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojumu plāns” KIP Nr.4.8.1., Nr.4.8.3. un Nr.4.8.23., kas ietverti Plāna 1.pielikumā.
14. Regulators, izvērtējot Plānu, ņēma vērā Regulatora 2018.gada 6.septembra lēmumu Nr.101 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 1.posms”” (turpmāk – Lēmums Nr.101) un Regulatora 2020.gada 7.maija lēmumu Nr.47 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 2.posms”” (turpmāk – Lēmums Nr.47).
15. Eiropas Komisija 2014.gada 21.novembrī pieņēma lēmumu Nr.C(2014)8580 un 2017.gada 17.februārī paziņoja par lēmumu attiecībā uz Eiropas Savienības līdzfinansējuma apmēru KIP, 2019.gada 19.martā un 2020.gada 14.decembrī parakstīti granta līgumi starp AS “Augstsprieguma tīkls” un Eiropas Inovācijas un tīklu izpildaģentūru par piešķirtā līdzfinansējuma nosacījumiem KIP “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 1.posms” (turpmāk – Sinhronizācijas projekta 1.fāze) un “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 2.posms” (turpmāk – Sinhronizācijas projekta 2.fāze) (KIP Nr.4.8.1., Nr.4.8.3. un Nr.4.8.23.).
16. Saskaņā ar Noteikumu 11.1.apakšpunktu Regulators, izskatot Plānu, vērtēja tā atbilstību Kopienas plānam. Nesaistošu Kopienas plānu reizi divos gados pieņem Eiropas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru tīkls (turpmāk – ENTSO-E). ENTSO-E

² Publicēts Regulatora tīmekļvietnē: <https://www.sprk.gov.lv/events/aicina-interesantus-paust-viedokli-par-elektroenerģijas-parvades-sistemas-attistibas-10-gadu>

³ Regula ir publicēta Eiropas Savienības tiesību aktu tīmekļvietnē: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32020R0389>

- pēdējo Kopienas plānu ir pieņēmis 2021.gada 10.septembrī^{4,5} (turpmāk – ENTSO-E plāns 2020). AS “Augstsprieguma tīkls” Plāna 1.pielikumā ietvertie projekti ir iekļauti ENTSO-E plānā 2020 ar Nr.170 “Baltijas sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu”, Nr.62 “Igaunijas–Latvijas trešais starpvalstu savienojums” un Nr.124 “NordBalt 2.fāze”.
17. Plānā ietverti ENTSO-E plānā 2020 iekļautie 330kV pārvades tīkla pastiprināšanas projekti, proti, Sinhronizācijas projekta 1.fāze un Sinhronizācijas projekta 2.fāze, kuru ietvaros paredzēti apakšprojekti – “Tartu (EE) – Valmiera (LV) 330kV starpsavienojuma caurlaides spējas palielināšana” (turpmāk – Tartu (EE) – Valmiera (LV) projekts), “Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) 330kV starpsavienojums caurlaides spējas palielināšanai” (turpmāk – Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) projekts) un “Sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana” (turpmāk – Sinhronizācijas iekārtu iegādes projekts):
- 17.1. Plānā ietverti 330kV pārvades tīkla pastiprināšanas projekti – Tartu (EE) – Valmiera (LV) projekts un Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) projekts. Minētie projekti ietilpst prioritārajā koridorā “Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plāns” un palielinās pārvades tīkla caurlaides spēju un Baltijas reģiona elektroapgādes drošumu. Tartu (EE) – Valmiera (LV) projekta nodošana ekspluatācijā plānota līdz 2023.gada vidum, savukārt Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) projekta – līdz 2024.gadam;
- 17.2. Plānā ietverts Sinhronizācijas iekārtu iegādes projekts, lai nodrošinātu Latvijas elektroenerģijas sistēmas primārās frekvences regulēšanu, regulēšanas sistēmas sakārtošanu un modernizēšanu atbilstoši kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmas prasībām. Projektu paredzēts īstenot divās fāzēs, un projekta pabeigšana plānota līdz 2025.gadam.
18. Saskaņā ar Plānu AS “Augstsprieguma tīkls” paredzējusi novirzīt uzkrātos pārslodzes maksas ieņēmumus šādiem projektiem atbilstoši Regulas Nr.2019/943 19.panta 2.punkta b) apakšpunktam:
- 18.1. Tartu (EE) – Valmiera (LV) projektam 24% apmērā no kopējās projekta summas – 5,52 milj. *euro*;
- 18.2. Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) projektam 24% apmērā no kopējās projekta summas – 5,28 milj. *euro*;
- 18.3. Sinhronizācijas iekārtu iegādes projekta 1.fāzei 24% apmērā no 1.fāzes kopējās summas – 7,66 milj. *euro*;
- 18.4. Sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana 2.fāzei 24% apmērā no 2.fāzes kopējās summas – 25 milj. *euro*.
19. Atbilstoši AS “Augstsprieguma tīkls” 2021.gada 29.jūnija iesnieguma Nr.2.5/2021/2210 pielikumā “Finanšu ieguldījumu pārvades infrastruktūrā ietekme uz pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem” norādītajam AS “Augstsprieguma tīkls” pārslodzes maksas uzkrājumi uz 2020.gada 31.decembri ir 3,867 milj. *euro*.
20. Plānā iekļauts projekts “AS “Augstsprieguma tīkls” administratīvo ēku kompleksa un ražošanas bāzes teritorijas pārbūve Dārziema ielā 86, Rīgā” ar atrunu, ka tehniskā projekta izmaksas tiks saskaņotas ar Regulatoru, kā tas minēts Regulatora 2020.gada 21.oktobra lēmuma Nr.138 “Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu” (turpmāk – Lēmums Nr.138) secinošās daļas 6.punktā. Tehniskā projekta izstrāde paredzēta 2022.gadā.

⁴ Pieņemts atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regulas (EK) Nr.714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr.1228/2003 atcelšanu 8.panta 3.punktam

⁵ TYNDP-2020 plāns publicēts ENTSO-E tīmekļvietnē: <https://tyndp2020-project-platform.azurewebsites.net/projectsheets/transmission>

21. Regulators konstatēja, ka Plānā ir atšķirības finansējuma un veicamo darbu apjomos, salīdzinot ar AS “Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2021.gada līdz 2030.gadam, kas apstiprināts ar Lēmumu Nr.138 (turpmāk – 2020.gadā iesniegtais plāns):
- 21.1. Plānā par 1 milj. *euro* palielinātas Sinhronizācijas projekta 2.fāzes izbūves izmaksas attiecībā pret 2020.gadā iesniegto plānu, tas ir, no 99,5 milj. *euro* līdz 100,5 milj. *euro*, kas saistīts ar nepieciešamību veikt dinamiskās stabilitātes, Baltijas valstu izolētas darbības, frekvences stabilitātes novērtēšanas sistēmas izveidošanas un ierīkošanas izpēti, kā arī izpēti par frekvences sistēmas kontroles tehnisko specifikāciju identificēšanu.
Izmaksas netika iekļautas ar Regulatora 2020.gada 7.maija lēmumu Nr.47 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 2.posms”” apstiprinātajās izmaksās, bet gan attiecinātas uz Sinhronizācijas projektu kopumā;
 - 21.2. pieaudzis kopējais plānotais finansējuma apjoms apakšstacijās par 5,69 milj. *euro*, kas saistīts ar to, ka ir pieaugušas būvniecības izmaksas. 2020.gadā iesniegtajā plānā apakšstaciju 110kV viena pievienojuma izmaksas bija plānotas 0,35 milj. *euro*, savukārt 2021.gada Plānā viena 110kV pievienojuma izmaksas plānotas 0,46 milj. *euro*, kas ir par 31% vairāk;
 - 21.3. Plānā ietverta 110kV līniju balstu nomaiņas apjoma pieaugums, salīdzinot ar 2020.gadā iesniegto plānu. AS “Augstsprieguma tīkls” norāda, ka laika periodā no 2022.gada līdz 2031.gadam, salīdzinot ar 2020.gadā iesniegtajā plānā norādīto informāciju, nomaināmo 110kV līniju balstu skaits ir palielināts aptuveni par 20%, bet finansējuma apjoms ir samazināts aptuveni par 5%. Samazinājušās izmaksas par viena balsta nomaiņu, kā rezultātā ir iespējams vairāk ieguldīt 110kV līniju atjaunošanā, neietekmējot tarifa pieaugumu. Palielinot 110kV balstu nomaiņas apjomus, ir iespējams panākt straujāku 110kV līniju balstu novecošanas apturēšanu, tādējādi samazinot līniju atslēgumu risku balstu bojājumu dēļ.
22. AS “Augstsprieguma tīkls” katru gadu veic objektu un to elementu (330kV un 110kV sadalietaišu, 330kV un 110kV autotransformatoru, 110kV transformatoru, 330kV un 110kV gaisvadu līniju vadu, 330kV un 110kV gaisvadu līniju trošu, 330kV un 110kV metāla balstu, 330kV un 110kV dzelzsbetona balstu) vērtējumu (turpmāk – Vērtējums) atbilstoši noteiktiem kritērijiem. AS “Augstsprieguma tīkls” 2021.gada Vērtējumu veica atbilstoši AS “Augstsprieguma tīkls” 2019.gada 15.februārī apstiprinātajiem kritērijiem Nr.NOP-85-29 “Latvijas 330/110kV pārvades sistēmas objektu atjaunošanas un pārbūves izvērtēšanas kritēriji” (turpmāk – Kritēriji). AS “Augstsprieguma tīkls” ir iesniegusi Regulatoram 2021.gada Vērtējumu.
23. Atbilstoši Noteikumu 11.5.apakšpunktam AS “Augstsprieguma tīkls” 2021.gada 29.jūnija iesnieguma Nr.2.5/2021/2210 pielikumā ietvērusi informāciju par Plāna 1. un 3.pielikuma 1. un 2.punkta projektiem un to ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.
24. AS “Augstsprieguma tīkls” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes sēdē atbalstīja sagatavoto lēmuma projektu.

Regulators secina

1. AS “Augstsprieguma tīkls” Plāns ir sagatavots un iesniegts atbilstoši Noteikumu 2.–7.punktam. Plāna saskaņojums ar elektroenerģijas sistēmas īpašnieku atbilstoši Noteikumu 6.3.apakšpunktam nav nepieciešams, jo ar 2021.gada 1.janvāri AS “Latvijas elektriskie tīkli” reorganizācijas procesā ir pievienota AS “Augstsprieguma tīkls”, kas līdz ar reorganizāciju ir pārņēmusi AS “Latvijas elektriskie tīkli” tiesības un saistības.
2. Plāns ir izstrādāts, ņemot vērā Ziņojumā ietvertos secinājumus un informāciju. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
 - 2.1. Ziņojumā pārvades sistēmas operators secina – lai elektroenerģijas pārvades sistēma atbilstu elektroenerģijas transportēšanai un spējai nodrošināt elektroenerģijas sistēmas netraucētu funkcionēšanu, ja nedarbojas viens no sistēmas objektiem, kā arī stabilai Latvijas pārvades sistēmas darbībai un sinhronizācijai ar Eiropas elektropārvades tīkliem, turpmākajos gados ir jārealizē Ziņojuma 4.2.3.apakšpunktā minētie projekti, kas atbilst Plāna aprakstošās daļas 4.1. un 4.2.apakšpunktam, kā arī 1. un 3.pielikuma 1. un 2.punktam;
 - 2.2. Ziņojuma 4.3.apakšpunktā pārvades sistēmas operators secina – lai nodrošinātu elektroenerģijas pārvades sistēmas drošumu un pietiekamību visu lietotāju drošai elektroapgādei iepriekšējā gadā un turpmākiem gadiem, bez Ziņojuma 4.2.3.apakšpunktā minētajiem projektiem ir nepieciešams modernizēt un attīstīt 330kV un 110kV pārvades tīklu. Minētais atbilst Plāna aprakstošās daļas 4.1.–4.2.apakšpunktā iekļautajai informācijai, attiecīgi paredzot atjaunošanas darbus 330kV elektropārvades līnijās LNr.315 “Aizkraukle–Salaspils”, LNr.312 “Aizkraukle–Krustpils”, LNr.501 “TEC-2-TEC-1” un LNr.322 “Viskaļi–Brocēni”. Lai arī turpmāk spētu nodrošināt pārvades sistēmas stabilu darbību, tai pieslēgto lietotāju nepārtrauktu elektroapgādi ar elektroenerģiju pieprasītajā apjomā, pārvades sistēmas operators paredz 110kV apakšstaciju un sadales punktu, un 110kV elektropārvades līniju pārbūvi, kā arī 110kV transformatoru nomaiņu un citus projektus, kas vērsti uz elektroenerģijas pārvades sistēmas darbības uzturēšanu.
3. Regulators atzīst par pamatotiem AS “Augstsprieguma tīkls” argumentus attiecībā uz to, ka Plāns nodrošinās pārvades tīklu drošu darbību, atbilstību pieaugošajam elektroenerģijas patēriņam, elektrostaciju stabilu darbu un elektroenerģijas tranzītu caur Latviju un Baltijas valstīm, kā arī to, ka Plāna izpilde ir svarīga Baltijas valstu elektrotīkla integrēšanai kontinentālās Eiropas tīklā un tālākai sadarbībai ar Ziemeļvalstu un Centrālās Eiropas elektroenerģijas tirgiem. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
 - 3.1. Plāna 1.pielikumā ietverti projekti, kuri ir ENTSO-E plānā 2020, Eiropas Savienības ceturtajā KIP sarakstā un kuru mērķis ir Baltijas elektroenerģijas tirgus turpmāka integrācija Eiropas Savienības elektroenerģijas tirgū, nodrošinot elektroenerģijas tirgus efektīvu funkcionēšanu un Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas caurlaides spējas palielināšanu;
 - 3.2. Plāna 1.pielikumā ietvertie projekti ir novērtēti pēc ENTSO-E izmaksu un ieguvumu analīzes (CBA), vērtējot projektu kopuma ietekmi uz elektroenerģijas piegādes drošumu, sociālo un ekonomisko labumu, elektroenerģijas, ko ražo no atjaunojamiem energoresursiem, integrāciju, elektroenerģijas efektivitāti un ieguvumus no atjaunojamo energoresursu saražotās elektroenerģijas, samazinoties CO₂ izmešiem, kā arī ir norādīti sociālekonomiskie ieguvumi četrām nākotnes vīzijām (scenārijiem);
 - 3.3. Plāna 1.pielikumā iekļautie projekti kopā ar tirgus integrāciju uzlabos elektroenerģijas piegādes drošumu normālos sistēmas darbības apstākļos un veidos

- drošu tranzīta koridoru. Stabīlas sistēmas darbības apstākļi nodrošinās sistēmas drošumu atbilstoši ENTSO-E standartu nosacījumiem, kā arī ļaus integrēt papildu elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem un nodrošinās Baltijas valstu pārvades tīklu pietiekamību sinhronas darbības ar kontinentālo Eiropu gadījumā;
- 3.4. ENTSO-E plānā 2020 ir iekļauti projekti atbilstoši apstiprinātajā Savienības KIP sarakstā norādītajiem KIP Nr.4.8.1., Nr.4.8.3. un 4.8.23., par kuru ieguldījumu izmaksu sadali Regulators pieņēma Lēmumu Nr.101 un Lēmumu Nr.47.
4. Atbilstoši Regulas Nr.2019/943 19.panta 2.punkta b) apakšpunktam AS “Augstsprieguma tīkls” pārslodzes maksas ieņēmumus plāno novirzīt Tartu (EE) – Valmiera (LV) projektam, Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) projektam, Sinhronizācijas iekārtu iegādes projekta 1.fāzei un Sinhronizācijas projekta 2.fāzei. AS “Augstsprieguma tīkls” novirzāmo pārslodzes maksas ieņēmumu apmērs, kas paredzēts Plānā iekļauto projektu finansēšanai, atbilst AS “Augstsprieguma tīkls” kopējiem pārslodzes maksas uzkrājumiem uz 2020.gada 31.decembri.
5. Plānā ietvertie pasākumi vērsti uz sekmīgu Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu izpildi, tai skaitā elektroenerģijas sistēmas drošuma nodrošināšanu saskaņā ar Tīkla kodeksa noteiktajām prasībām, kas nodrošina elektroapgādes sistēmas attīstību ilgtermiņā. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
- 5.1. plānotie ieguldījumi pārvades sistēmas objektos pārvades sistēmas drošuma paaugstināšanai nodrošina, ka pārvades sistēmas objekti tiek rekonstruēti vai nomainīti, ja tie atbilst Kritērijiem:
- 5.1.1. Kritērijos ietvertie nosacījumi ir atbilstoši, lai nodrošinātu apakšstaciju, to 110kV sadaļņu un transformatoru nenovecošanos, samazinātu to vidējo vecumu un nodrošinātu, ka minētajās iekārtās ir slodzei, elektroenerģijas ražotāju nominālajai jaudai un nepieciešamajam elektroenerģijas plūsmas daudzumam atbilstoša caurlaides spēja, samazinās tehnoloģiskie traucējumi un tiek ievērotas attiecīgās tehnoloģiskās prasības iekārtām un būvēm;
- 5.1.2. Kritērijos ietvertie nosacījumi ir pietiekami, lai 330kV un 110kV gaisvadu elektropārvades līniju rekonstrukcija nodrošinātu to savlaicīgu nomaiņu, ieskaitot balstu nomaiņu, kā arī to atbilstošu caurlaides spēju; plānotie ieguldījumi elektropārvades līnijās ir pietiekami, lai nodrošinātu līniju uzturēšanu darbīspējīgā stāvoklī un nodrošinātu to nenovecošanos, savlaicīgi veicot nokalpojušu līniju elementu nomaiņu;
- 5.1.3. Vērtējumā noteiktie kopējie punkti atbilstoši katram no Vērtējuma kritērijiem ļauj operatīvi noteikt aktuālākos objektus un to elementus, kurus nepieciešams atjaunot, lai novērstu iespējamus tehnoloģiskos traucējumus un avārijas situācijas un mainītu elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānā noteiktos termiņus un nepieciešamo finansējuma apjomu;
- 5.2. plānotie ieguldījumi elektroenerģijas lietotāju atļautās slodzes palielināšanai un ražotāju pieslēgšanai pārvades sistēmai tiek veikti atbilstoši Regulatora 2018.gada 27.marta lēmumam Nr.1/7 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas pārvades sistēmai”⁶ (turpmāk – Pieslēguma noteikumi pārvades sistēmai) un Regulatora 2012.gada 22.februāra lēmumam Nr.1/6 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem” (turpmāk – Pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem).

⁶ Aizstāti ar Regulatora 2021.gada 30.septembra lēmumu Nr.1/10 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas pārvades sistēmai”

6. Regulators atzīst par nepieciešamu Plānā ietvērto Dārziema ielas kompleksa pārbūves projektu, vienlaikus secinot, ka atbilstoši Lēmuma Nr.138 lemjošās daļas 2.punktā minētajam tehniskajā projektā iekļautās izmaksas tiks vērtētas pēc tā iesniegšanas Regulatoram, kas ir plānots 2022.gadā.
7. Plānā ir ietverti esošo un iespējamo pārvades sistēmas lietotāju ieteikumi. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
 - 7.1. atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 25.aprīļa noteikumu Nr.322 “Noteikumi par sistēmas operatora ikgadējo novērtējuma ziņojumu” 3.punktam elektroenerģijas sistēmas dalībnieki mēneša laikā pēc pārvades sistēmas operatora pieprasījuma saņemšanas sniedz tam ziņojuma izstrādāšanai nepieciešamo informāciju, un attiecīgi ziņojumā ietvertās prognozes ir pamats jaudu palielināšanai pārvades sistēmā. Šā lēmuma secinājumu daļas 2.punktā norādīts, ka Plāns ir izstrādāts, ņemot vērā informāciju, kas ir ietverta Ziņojumā;
 - 7.2. jaunu pieslēgumu izbūve un atļautās slodzes palielināšana tiek veikta atbilstoši Pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem un Pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas ražotājiem. Regulators nav saņēmis pārvades sistēmas lietotāju iesniegumus, kuros pārvades sistēmas lietotāji norādītu uz to, ka AS “Augstsprieguma tīkls” nav veikusi jaunu pieslēgumu izbūvi vai atļautās slodzes palielināšanu;
 - 7.3. pirms lēmuma pieņemšanas par ieguldījumiem infrastruktūras projektos AS “Augstsprieguma tīkls” veic darbības, pārliecinoties, ka attiecīgais projekts ir aktuāls infrastruktūras pasūtītājam, lai nepieļautu tādas infrastruktūras izbūvi, kuras noslodze faktiski netiktu nodrošināta.
8. Izvērtējot AS “Augstsprieguma tīkls” iesniegto informāciju, kas iesniegta atbilstoši Noteikumu 6.punktam, Regulatoram ir pamats secināt, ka:
 - 8.1. Plāns nodrošina pārvades sistēmas pietiekamu atjaunošanu un samazina tehnoloģisko traucējumu riskus;
 - 8.2. finanšu ieguldījumi pārvades sistēmā, kuru rezultātā tiek izveidoti jauni pārvades sistēmas aktīvi, palielina elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķinā iekļaujamo regulējamo aktīvu bāzi. Plānā ietvērto projektu ietekme uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu ir šāda: Tartu – Valmiera un Tsirgulina – Valmiera starpsavienojumu caurlaides spēju palielināšana – 0,01 EUR/MWh jeb 0,01% 2024.gadā un 2025.gadā, Sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana – 0,06 EUR/MWh jeb 0,06% 2026.gadā un Sinhronizācijas projekta 2.fāze – 0,87 EUR/MWh jeb 6,8% 2026.gadā;
 - 8.3. finanšu ieguldījumu rezultātā palielināsies pārvades sistēmas drošums, tiks novērstas starpvalstu savienojumu pārslodzes, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus darījumu apjomus reģionā, elektroenerģijas biržas darbību un nepieciešamību nodrošināt atbilstošas pārvades jaudas.
9. Regulators secina, ka ar Ministru kabineta 2021.gada 24.septembra rīkojumu Nr.674 “Par atļauju akciju sabiedrībai “Augstsprieguma tīkls” iegādāties, attīstīt, pārvaldīt un ekspluatēt enerģijas uzkrātuves” tika piešķirta atļauja AS “Augstsprieguma tīkls” FCR (frekvences uzturēšanas rezerves) un aFRR (frekvences atjaunošanas rezerves) nodrošināšanai iegādāties, uzstādīt un ekspluatēt elektroenerģijas uzkrātuves ar rezervju uzturēšanai un aktivizēšanai lietderīgi izmantojamo, tas ir, faktiski pieejamo, kopējo jaudu 80 MW/160 MWh apmērā.

Saskaņā ar Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmuma Nr.1/28 “Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu” 12.punktu, pamatojoties uz Elektroenerģijas tirgus likuma 13.¹ un 15.¹pantu, likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu

regulatoriem” 1. un 5.pantu, 6.panta otro daļu, 9.panta pirmās daļas 1. un 9.punktu un otro daļu, kā arī Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

1. apstiprināt AS “Augstsprieguma tīkls” izstrādāto elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2022.gada līdz 2031.gadam (pielikumā), ņemot vērā šā lēmuma lemjošās daļas 2.punktā minēto;
2. apstiprināt elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānā laika periodam no 2022.gada līdz 2031.gadam iekļautā projekta “AS “Augstsprieguma tīkls” administratīvo ēku kompleksa un ražošanas bāzes teritorijas pārbūve Dārzcima ielā 86, Rīgā” nepieciešamību ar atrunu, ka minētā projekta būvdarbu apjomu un izmaksas Regulators vērtēs pēc tehniskā projekta izstrādes.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU